

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL

AWARD

Case No. B20

Chamber Two

دیوان دادگاه دعوی ایران - ایالات متحده

26

پرونده شماره ب - ۲۰
شعبه دو
حکم شماره ۲۰-۲ - ۲۶۸

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	داندگاه دادگاهی دعوی ایران - ایالات متحده
ثبت شد - FILED	
Date	13 NOV 1986 ۱۳۹۵ / ۸ / ۲۲
No.	B20

اداره کمرک ایران،
خواهان،

- ۹ -

ایالات متحده امریکا،
خوانده.

_____
_____
_____

یک - سوابق امر و جریان رسیدگی

۱ - در ۱۵ ژانویه ۱۹۸۲ (۲۵ دی ماه ۱۳۶۰) اداره گمرک ایران (۱) ("خواهان") دادخواستی ثبت و مبلغ ۵۸۸،۴۸۰ ریال که حسب ادعا خوانده، ایالات متحده امریکا بابت حقوق و عوارض گمرکی بدھکار بوده، مطالبه کرد. ادعا ناشی از ترتیباتی است که به موجب آن خواهان اجازه داد کالاهای مختلفی برای نمایش در مرکز بازرگانی ایالات متحده در تهران، به طور موقت و بدون پرداخت حقوق گمرکی معمول به ایران وارد شود. سفارت ایالات متحده در تهران خصانتنامه هائی صادر و تضمین نمود که اگر ظرف مدت مقرر کالاهای از ایران برگشت داده نشود "مقررات گمرکی" را رعایت نماید. (۲) خواهان استدلال می کند که این تضمین به این معنی بود که ایالات متحده مسئولیت حالی پرداخت حقوق گمرکی لازم برای کالاهایی را که برگشت داده نشود، می پذیرد.

۲ - نخستین عکس العمل ایالات متحده در برابر این ادعا و ادعاهای مشابه ثبت عرضحالی در ۱۹ آوریل ۱۹۸۲ (۳۰ فروردین ماه ۱۳۶۱) بود که حی آن از دیوان درخواست کرد که به دولت ایران دستور دهد اسناد رسمی مربوط به شرکت ایالات متحده در نمایشگاههای بازرگانی بین المللی ایران را که در سفارت ایالات متحده در ایران نگاهداری می شد، ارائه دهد. ایالات متحده، پس از اشغال سفارت امریکا در ۴ نوامبر ۱۹۷۹ (۱۳ آبان ماه ۱۳۵۸) در تهران دیگر به آن اسناد دسترسی نداشت.

---

(۱) در درخواست از خواهان به عنوان "گمرک جنوب تهران" نام بردۀ شده ولی "مدیر کل گمرک ایران" آن را امضاء کرده است. خواهان در آخرین لایحه‌اش خود را "اداره گمرک ایران" نامیده و دیوان نیز همین عنوان را به کار می برد.

(۲) خواهان ۱۰ عقده خصانتنامه متدائل به تاریخ ۴ زوئن ۱۹۷۵ (۱۴ خرداد ماه ۱۳۶۵) به دو زبان انگلیسی و فارسی تسلیم کرده که متون انگلیسی آنها تکمیل نشده بود.

۳ - لیکن، با ثبت "درخواست رد ادعا به دلیل عدم صلاحیت" از طرف ایالات متحده به همراه لایحه دفاعیه وی در ۱۵ نوامبر ۱۹۸۲ (۲۴ آبان ماه ۱۳۶۱)، عرضحال مزبور منتفی گردید. ایالات متحده در درخواست خود استدلال می کند که دیوان صلاحیت رسیدگی به این ادعا و سایر ادعاهای مشابه را ندارد و اضافه می نماید که هر چند این ادعا یک ادعای رسمی است ولی "از ترتیبات قراردادی فیما بین (دو دولت) برای خرید اجناس و خدمات" به ترتیب مقرر در بند ۲ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی، ناشی نمی شود. ایالات متحده طبق حاده ۲۱ قواعد دیوان از دیوان درخواست کرده که قبل از ادامه داوری ادعای حاضر، در مورد این دفاع صلاحیتی خوانده رأی دهد.

۴ - دیوان طی دستور مورخ ۱۷ خوریه ۱۹۸۲ (۲۸ بهمن ماه ۱۳۶۳) به طرفین اطلاع داد که «با توجه به احکامی که شعب یک و سه در پرونده های مشابه حاصل کرده اند»، دیوان در نظر دارد در مورد موضوع صلاحیتی که ایالات متحده در پرونده حاضر مطرح نموده، "در اسرع وقت ممکن" تصمیم گیرد. دیوان طی دستور مورخ ۵ زوئن ۱۹۸۲ (۱۵ خداداد ماه ۱۳۶۵)، ضمن سایر مطالبه، به طرفین اطلاع داد که در نظر دارد راجع به موضوع صلاحیت براساس مدارکی که تا ۳۰ اوت ۱۹۸۲ (۸ شهریور ماه ۱۳۶۵) تسليم شده، تصمیم بگیرد. خواهان در ۲۴ اوت ۱۹۸۲ (۷ شهریور ماه ۱۳۶۵) لایحه دیگری به ثبت رساند.

دو - دلایل حکم

۵ - بحثی نیست که پرونده حاضر به ادعای ایران علیه ایالات متحده مربوط بوده و از لحاظ صلاحیتی به موجب بند ۲ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی در شمار "ادعاهای رسمی" قرار می گیرد.

۶ - صلاحیت دیوان نسبت به "ادعاهای رسمی" محدود به ادعائی است که ناشی

"از ترتیبات قراردادی فیماپین (ایالات متحده و ایران) برای خرید یا فروش اجناس یا خدمات" باشد.

بنابراین دیوان باید مقاعده شود که نه تنها ادعاهای ناشی از ترتیبات قراردادی هستند، بلکه بالاخره، این ترتیبات برای تهیه اجناس و خدمات می باشند.

۷ - در پرونده حاضر ادعا بابت پرداخت حقوق و عوارض گمرکی است که حسب ادعا پرداخت نشده است. تعهد پرداخت چنین حقوق و عوارضی مستقل از هرگونه قراردادی بوده و از اعمال مقررات نزیربط گمرکی ایران ناشی می شود. بدین ترتیب، بدیهی است که ادعا از صلاحیت دیوان خارج است. رجوع شود به اداره گمرک ایران و ایالات متحده امریکا، حکم شماره ۳-۳-۱۷۲ (۱۷ آوریل ۱۹۸۵ / ۲۸ فروردین ماه ۱۳۶۴).

۸ - در زمینه حاضر می توان چنین نیز استدلال کرد که ادعا ناشی از خدماتنامه هایی است که سفارت ایالات متحده صادر کرده، و این خدماتنامه ها در حکم ترتیبات قراردادی بین دو دولت است. لیکن، حتی اگر چنین خدماتنامه هایی را بتوان ترتیبات قراردادی بین دو دولت دانست، این ترتیبات برای خرید و فروش اجناس و خدمات نبوده اند. این ترتیبات در حکم قبول مسؤولیت اداری از طرف سفارت به منظور تسهیل ورود اجناس برای غایش در مرکز بازرگانی ایالات متحده می باشد. این ترتیبات نه تنها پرداخت عوارض گمرکی مقرر بلکه رعایت کلی مقررات گمرکی ایران را تضمین می کند. دیوان قبله "رای داده است که چنین ترتیباتی در حکم قراردادهای برای خرید و فروش اجناس و خدمات"، به مفهوم عادی آن کلمات نمی باشند. رجوع شود به اداره گمرک ایران و ایالات متحده امریکا، حکم شماره ۱-۱-۱۰۵ (۲۴ ژانویه ۱۹۸۴ - ۴ بهمن ماه ۱۳۶۴).

۹ - دیوان مقاعده شده است که هیچ مبنای احتمالی دیگری برای صلاحیت رسیدگی به این ادعا در بیانیه حل و خصل دعاوی وجود ندارد.

سه - حکم

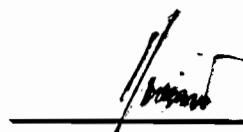
۱۰ - به دلایل پیش گفته

دیوان به شرح زیر حکم صادر می کند:

(الف) ادعای اداره گمرک ایران به دلیل عدم صلاحیت رد می شود.

(ب) هر یک از طرفین باید هزینه های داوری مربوط به خود را تقبل نماید.

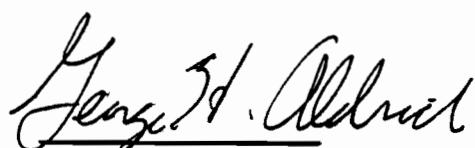
لاهه، به تاریخ ۱۳۶۵ آبان ماه ۲۳... برایر با...! نوامبر ۱۹۸۲

روبرت بربنسر

رئیس شعبه دو

به نام خدا

جرج اج. آلدراچ

حیدر رامی احمدی
نظر مخالف

م. ف / ج . ح